

Dne 30.6.2003 smo se s prijatelji z mladinskega ornitološkega tabora v Trnovski vasi odpravili na opazovanje gnezdečega para zlatovrank *Coracias garrulus* v dolini Velke severozahodno od Lenarta. Med opazovanjem zlatovranke, ki je sedela na žici električne napeljave in lovila plen, sem nenadoma zagledal veliko ptico, ki je zletela iz bližnjega potoka. Bila je odrasla črna štorčija. Še nekaj minut je krožila nad nami, nato pa je odletela po dolini navzgor. Že naslednji dan je isto območje obiskala še ena skupina ornitologov. Približno dva kilometra od kraja zgoraj omenjenega opazovanja nas je presenetil par črnih štorčelj. Glede na to, da smo opazovali odrasle ptice v gnezditvenem obdobju, lahko upravičeno domnevamo, da na širšem območju severozahodnega dela Slovenskih goric črna štorčija gnezdi. Ornitološki atlas Slovenije [GEISTER, I. (1995): Ornitološki atlas Slovenije. – DZS, Ljubljana] črne štorčije za to območje ne navaja.

Primož Sedminek, Podlog 33a, SI-3311 Šempeter, Slovenija
Rok Tuš, Hektorovičeva 10, SI-2000 Maribor, Slovenija

LABOD PEVEC *Cygnus cygnus*

Whooper Swan – a group of 4 – 6 adults at Ptujsko jezero between 27 Jan and 16 Mar 2003 (river Drava, NE Slovenia, UTM WM63)

Med obema otokoma ob desni strani Ptujskega otoka sva dne 27.1.2003 opazovala skupinico štirih (4) odraslih labodov pevcev. Ptice so se prehranjevale in počivale. Tu so se zadrževale tudi 7.2., dne 17.2. jih je bilo pet (5), 24.2. pa spet štiri (4). Zvečer dne 2.3. ob 18.05 sva štiri (4) labode pevce opazovala med vračanjem s prehranjevanja na bližnjem polju. Z značilnim trobentanjem so se spustili naravnost med skupino 18 tatarskih žvižgavk *Netta rufina* (10 samcev, 8 samic). Dne 16.3.2003 se je šest (6) odraslih labodov pevcev prehranjevalo na njivi z ozimno pšenico v bližini gradu Turnišče, okoli 800 metrov od desnega nasipa Ptujskega jezera. Pozornost so, poleg značilno obarvanih kljunov, zbujale še oranžno-rjavo poprhanе glave opazovanih labodov. Po letu 1950 je v Sloveniji znanih samo sedem opazovanj labodov pevcev [BOŽIČ, L. (2001): Seznam ugotovljenih vrst ptic Slovenije s pregledom redkih vrst. – *Acrocephalus* 22 (106-107): 115-120]. Nacionalna komisija za redkosti je kot enoten podatek potrdila vsa predstavljena opazovanja.

Borut Štumberger, SI-2282 Cirkulane 41, Slovenija, e-mail: stumberger@siol.net
Luka Božič, Pintarjeva 16, SI-2000 Maribor, Slovenija, e-mail: luka.bozic@dopps-drustvo.si

DUPLINSKA KOZARKA *Tadorna tadorna*

Common Shelduck – on 21 Dec 2002, 2 Common Shelducks, 465 Mallards *Anas platyrhynchos* and 9 Common Teals *Anas crecca* observed on Požeg reservoir in Rače Landscape Park (UTM WM54, NE Slovenia)

Dne 21.12.2002 sem se med sprehodom po Krajinskem parku Rače namenil še na akumulacijo Požeg. Ta je sicer bila zaledenela, vendar sta bili dve zaplati odprte vode še nezaledeneli, na katerih je bilo vse polno rac. Med njimi sem naštel 465 mlakaric *Anas platyrhynchos* in devet (9) kreheljcev *Anas crecca*. Med vsem tem sta plavali tudi dve duplinski kozarki. Opazovanje se mi zdi zanimivo, saj v tem delu države ni veliko opazovanj te vrste. Zimski ornitološki atlas [SOVINC, A. (1994): Zimski ornitološki atlas Slovenije. – DZS Ljubljana] jih za zimo omenja samo za obalo. Prav tako je bila na štetju za IWC 2001 opazovana le na obali [ŠTUMBERGER, B. (2001): Rezultati štetja vodnih ptic v januarju 2001 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 22 (108): 171-174]. Predvidevam, da sta se kozarki zadrževali v notranjosti zaradi relativno toplih temperatur in majhne količine snega v decembru 2002.

Dejan Bordjan, ul. 8. februarja 50, SI-2204 Miklavž na Dravskem polju, Slovenija, e-mail: dejanonih@email.si

NEVESTICA *Aix sponsa*

Wood Duck – some observations of *Aix* ducks in Slovenia: (1) on 27 Oct 2001 a female Wood Duck at Hotinjska agrarna vas (UTM WM54, NE Slovenia), (2) on 13 Nov 2001 a male Wood Duck and a male Mandarin Duck *Aix galericulata* on the Ljubljanica river in Ljubljana (UTM VL69, central Slovenia)

Dne 27.10.2001 sem na ribniku v Hotinjski agrarni vasi pri Hotinji vasi opazil nenavadno raco. Bila je tujerodna, in sicer samica nevestice. Dne 13.11.2001 pa sem imel priložnost opazovati samca nevestice, in sicer v družbi samca mandarinke *Aix galericulata* na razcepu Gruberjevega kanala in Ljubljanice v Ljubljani. Obe pri nas tujerodni vrsti rac veljata v Sloveniji za redki [BOŽIČ, L. (2001): Seznam ugotovljenih ptic Slovenije s pregledom redkih vrst. – *Acrocephalus* 22 (106-107): 115-120]. Opazovanja je potrdila Nacionalna komisija za redkosti.

Dejan Bordjan, ul. 8. februarja 50, SI-2204 Miklavž na Dravskem polju, Slovenija, e-mail: dejanonih@email.si

GOLDEN EAGLE *Aquila chrysaetos*

Planinski orel – vsaj dva osebkata sta 7.5.2003 preletavala območje okoli Ležeškega Gabrka pri Divači (UTM VL25, JZ Slovenija). Enega od njiju je obletavalo več ujed: kanja *Buteo buteo*, sršenar *Pernis apivorus* in par sokolov selcev *Falco peregrinus*. Na območju je avtor dvakrat opazoval kačarja *Circaetus gallicus* in dve območni smrdokavri *Upupa epops*.

On 7 May 2003, Eva Vukelič, Viljana Šiškočič and I were counting birds for the new ornithological atlas around the Ležeški Gabrk airport near Divača. While doing so, a Golden Eagle was observed three times in the area. For the first time we saw it at the foothill of Mt. Vremščica. The

bird was pale above, had a dark band on the tail and small white patches on the underwing. Some of its feathers were also missing. For the second time we encountered it while walking back to the car, coming from the north of the airport, chased by a Common Buzzard *Buteo buteo* and a Honey Buzzard *Pernis apivorus*. Later a nervous pair of Peregrine Falcons *Falco peregrinus* joined the group attacking the Golden Eagle. In the thermal updraught the group circled up, until we could not see them anymore. The Golden Eagle was pale on the back. The third observation was made at the car itself. In this case the Golden Eagle flew in from the same direction as the bird observed for the second time. This bird, too, was chased by a Common Buzzard, but abandoned its chase as soon as the eagle flew away. The latter had large, long white patches on the underwing and with no missing primary and secondary feathers. We assumed that the first and the third bird were not the same, for it looked that they were of different age. Due to the blinding light, we did not have a good view of the second bird's underwings, but I believe that we were dealing with the same eagle as during the first observation. Apart from these sightings, we had two observations of a Short-toed Eagle *Circaetus gallicus*, in both cases with a pale snake in its claws, and two territorial Hoopoes *Upupa epops*.

Maarten de Groot, Droevendaalsesteeg 61, 6708 PN Wageningen, The Netherlands, e-mail: M.deGroot@rocketmail.com

KAČAR *Circaetus gallicus*

Short-toed Eagle – two observations near Dornberk in Vipavska dolina (UTM VL08, SW Slovenia): (1) a pair on 3 Aug 2002, (2) one individual with a snake on 17 Sep 2002

Dne 3.8.2002 sem nad Dornberkom opazoval par kačarjev, ki sta letela na medsebojni razdalji približno 50 m. Priletela sta iz jugovzhoda, usmerjena pa sta bilo proti severozahodu in se počasi spuščala. V tem letnem času je to prvo opazovanje v okolici Dornberka. Kolega Erik Šinigoj mi je povedal, da je tudi sam opazoval par kačarjev dva dni kasneje le nekaj kilometrov stran od Dornberka. Še enkrat pa sem tega orla opazoval 17.9.2002, ko je krožil s kačo v kljunu, prav tako nad Dornberkom. Opazoval sem ga približno deset minut, nato pa se je spustil v bližnji gozd.

Tomaž Berce, Prešernova 9, SI-5294 Dornberk, Slovenija

KANJA *Buteo buteo*

Common Buzzard – on 22 Dec 2002, five Common Buzzards and one Hooded Crow *Corvus corone cornix* were feeding on carcasses of at least two pigs and one goat at Medvedce reservoir SE of Pragersko (UTM WM53, NE Slovenia). About 100 meters away, another Common Buzzard was seen feeding on a bird cadaver caught in the ice. Common Buzzards were

quite numerous on that day, for altogether 75 individuals were counted between Maribor, Požeg and Medvedce reservoir.

Dne 22.12.2002 sem obiskal zadrževalnik Medvedce. Tam sem skoraj na koncu obhoda ob Polskavi videl vzleteti kanjo, kmalu nato pa še dve. Približal sem se in opazil, da se je pet kanj skupaj s sivo vrano *Corvus corone cornix* prerivalo na kadavrih vsaj dveh svinj in koze. Kasneje sem na zadrževalniku opazil še eno kanjo na tleh. Kanja se je hranila s kadavrom v led ukleščene ptice. Tega dne so bile kanje nasploh povsod številne, saj sem jih denimo v trikotniku Maribor – akumulacija Požeg – zadrževalnik Medvedce naštel kar 60, na samem zadrževalniku pa še dodatnih 15.

Dejan Bordjan, ul. 8. februarja 50, SI-2204 Miklavž na Dravskem polju, Slovenija, e-mail: dejanonih@email.si

ŽERJAV *Grus grus*

Common Crane – a flock of 26 birds observed on 7 Apr 2002 near Pragersko (UTM WM53, NE Slovenia). 5 birds landed and began to forage in the fields.

V Sloveniji se žerjavi v zadnjih letih pojavljajo dokaj redno, zlasti je opažena močnejša selitev spomladi. Iz doslej znanih podatkov je razvidno, da se pojavljajo posamezno ali po več deset ali sto osebkov hkrati. Doslej največjo jato sem imel priložnost opazovati 7.4.2002 pri Pragerskem, ko je 26 žerjavov v značilnem klinu nizko preletelo ribnike. Bilo je kristalno jasno jutro po prehodu hladne fronte in močnejšo ohladitvijo. Kmalu zatem ko so preleteli ribnike, se je skupina petih osebkov ločila od jate in se previdno spustila na zorano polje in se potem tam skoraj pol ure prehranjevala. Nato je tudi teh pet zamudnikov odletelo za matično jato v smeri Ptujja, pri čemer so uporabili termiko in se z jadranjem v krogih povzpeli zelo visoko na nebo. Omeniti velja tudi naslednji prav neljubi dogodek. Ko so žerjavi preleteli ribnike in tamkajšnje športno strelišče, so se za trenutek razpršili na vse strani ob nenehnem pokanju pušk. Ker je Pragersko oziroma celotna kotlina nekakšno ozko grlo pred širokim Dravskim in Ptujskim poljem, opažamo na tem prostoru močno selitev ptic, posebno ujed, različnih pobjeznikov in številnih pevok. Postavitve športnega strelišča neposredno ob ribnikih, ki so že tako močno degradirani zaradi športnih ribičev, je povsem nesprejemljiva za prostor izjemne selitvene pomembnosti. Tudi ta primer kot mnogo drugih kaže, kako v Sloveniji razumemo in uresničujemo varstvo prostoživečih živalskih vrst in narave v celoti.

Franc Bračko, Gregorčičeva 27, SI-2000 Maribor, Slovenija